

Kommunstyrelsen

Datum
2021-02-01

Granskning av kommunens arbete med att beakta barnkonventionen

Kommunens revisorer beslutade den 7 december att överlämna ovan rubricerad rapport till kommunstyrelsen.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsens ledning, styrning och uppföljning ändamålsenlig utifrån barnrättskonventionen.

Barnrättskonventionen består av 54 paragrafer som är inkorporerade i svensk lag. Konventionen kräver att paragraferna följs, men inte hur de skall genomföras i detalj. Detta arbete är inte färdigt utan kräver i många fall (enligt SKR) bland annat prejudikat i domstol. Kommunstyrelsen har påbörjat arbete med att beakta barnkonventionen men ännu kvarstår visst arbete. En samordnare har anställts som bland annat har till funktion att säkerställa det fortsatta arbetet.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsens ledning, styrning och uppföljning ännu inte är helt ändamålsenlig i förhållande till barnrättskonventionen.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Inkludera ett tydligt barnrättsperspektiv i centrala styrdokument,
- Säkerställa former för bedömning av barnets bästa, såsom stöd för barnkonsekvensanalyser, i kommunens beslutsprocesser,
- Fortsätta utveckla former för barns och ungas rätt till delaktighet och tydligare koppla ung-domsrådet till beslutsprocesser,
- Upprätta en kompetensutvecklingsplan utifrån en analys av behov och vilka funktioner, inklusive förtroendevalda, som bör utbildas i barnkonventionen.
- Systematiskt följa upp och utvärdera barnrättsarbetet och dess effekter.

Kommunens revisorer önskar svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommer i rapporten samt ovan nämnda rekommendationer.

I övrigt hänvisas till rapporten.

FÖR KOMMUNENS REVISORER

Ingegerd Helén
Ordförande

Marcus Tonell
Vice ordförande

För kännedom till: Kommunfullmäktiges presidium, välfärdsnämndens presidium, kommunstyrelsens presidium, kommundirektör, ekonomichef, utvecklingschef och kanslichef.

Granskning av kommunens arbete med att beakta barnkonventionen

Härryda kommun

December 2020

Projektledare Anna Olsson Lindén

Kvalitetssäkrare Tobias Bjöörn

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3.	Revisionskriterier	4
1.4.	Avgränsning	4
1.5.	Metod	4
2.	Utgångspunkter	5
2.1.	Organisation	5
3.	lakttagelser och bedömningar	6
3.1.	Kommunstyrelsens analys och styrning för ett barnrättsperspektiv	6
3.1.1.	lakttagelser	6
3.1.2.	Bedömning	8
3.2.	Former för barnets bästa och barnets rätt att uttrycka sin mening	8
3.2.1.	lakttagelser	9
3.2.2.	Bedömning	11
3.3.	Kompetenshöjande insatser om barnkonventionen	12
3.3.1.	lakttagelser	12
3.3.2.	Bedömning	12
3.4.	Uppföljning och utvärdering av arbetet med barnkonventionen	13
3.4.1.	lakttagelser	13
3.4.2.	Bedömning	14
4.	Revisionell bedömning	15
4.1.	Bedömningar mot revisionsfråga	15
4.2.	Rekommendationer	18

Sammanfattning

Från och med den 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag vilket innebär att ett större ansvar för kommuner att ta hänsyn till barnets rättigheter vid beslut som rör barn. PwC har fått i uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun att granska kommunens arbete utifrån barnkonventionen. Syftet har varit att bedöma om kommunstyrelsens ledning, styrning och uppföljning är ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv.

Efter genomgång av samtliga revisionsfrågor gör vi bedömningen att kommunstyrelsen ledning, styrning och uppföljning inte helt är ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv.

Vår bedömning är att det saknats ett tydligt helhetsgrepp från kommunstyrelsen i sin ledning, styrning och uppföljning för att säkerställa att kommunen uppfyller barnkonventionens krav i praktiken. För närvarande saknas till exempel en tydlig styrning och inriktning för barnrättsarbetet i centrala styrdokument. Barnets bästa har heller inte systematiskt prövats, men implementering av ett barnrättsperspektiv i beslutsprocesser pågår.

Härryda kommun har under flera år prioriterat barn och ungas möjlighet till dialog och inflytande. Det är positivt att kommunen vidtagit vissa åtgärder för att implementera barns rättigheter så som att utveckla forum för dialog, inrättat barnrättsambassadörer och en barnrättsamordnare. Kommunen har även genomfört utbildningar för chefer och medarbetare, planerat för ytterligare utbildningar liksom följt upp barns och ungas levnadsvillkor. Vi kan samtidigt konstatera att kommunstyrelsen inte har följt upp de åtgärder inom barnrättsarbetet som drivits i tjänsteorganisationen. Det saknas en röd tråd i kommunstyrelsens styrning, från inriktning till uppföljning utifrån ett barnrättsperspektiv.

Barnkonventionen är en kommunövergripande angelägenhet. För att anpassa kommunernas verksamheter efter barnkonventionen behöver hela styrkedjan involveras, inklusive kommunstyrelsen.

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Inkludera ett tydligt barnrättsperspektiv i centrala styrdokument,
- Säkerställa former för bedömning av barnets bästa, såsom stöd för barnkonsekvensanalyser, i kommunens beslutsprocesser,
- Fortsätta utveckla former för barns och ungas rätt till delaktighet och tydligare koppla ungdomsrådet till beslutsprocesser,
- Upprätta en kompetensutvecklingsplan utifrån en analys av behov och vilka funktioner, inklusive förtroendevalda, som bör utbildas i barnkonventionen.
- Systematiskt följa upp och utvärdera barnrättsarbetet och dess effekter.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Sverige har åtagit sig att följa FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som antogs av FN:s generalförsamling 1989. Konventionen ratificerades 1990 och från och med den 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag. Att barnkonventionen blivit lag innebär att ett större ansvar för kommuner att ta hänsyn till barnets rättigheter vid beslut som rör barn.

Konventionen innehåller fyra grundläggande principer som är styrande för tolkningen av konventionen. Dessa principer uttrycker att:

- Alla barn har lika värde och därmed rätt att inte bli diskriminerad (artikel 2)
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn (artikel 3)
- Alla barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6)
- Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad (artikel 12)

Av artikel 4 i konventionen framgår att konventionsstaten, där kommuner och regioner också ingår, ska nyttja sina resurser till fullo för att uppfylla barns rättigheter och vidta alla lämpliga åtgärder gällande exempelvis administrativa förfaranden för att genomföra konventionens rättigheter. Regeringens strategi för genomförandet och förverkligandet av konventionen uttrycker bland annat att kommuner bör inrätta system för att kunna följa hur barns bästa förverkligas. För att barnets rättigheter ska ha genomslag behövs även kompetenshöjande insatser för beslutsfattare och anställda.

Barn definieras enligt konventionen som varje människa under 18 år. Enligt siffror från år 2020 har Härryda kommun 9 977 kommuninvånare i åldern 0-17 år, vilket motsvarar 26 procent av Härryda kommuns befolkning.

Revisorerna har, med bakgrund av ovanstående, funnit att det utifrån väsentlighet och risk är relevant att granska styrningen och uppföljningen kring barnkonventionen

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsens ledning, styrning och uppföljning ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv.

Detta kommer att ske genom att besvara följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen gjort någon analys och vidtagit åtgärder för att förbereda sig inför att barnkonventionen blir lag?
- Innefattar kommunens centrala styrdokument ett barnrättsperspektiv?
- Finns former för hur barnets bästa tillvaratas i arbets- och beslutsprocesser?
- Finns former för dialog och inflytande för barn och ungdomar i beslutsprocesser?
- Har kommunstyrelsen kännedom om kunskapsnivån i kommunorganisationen gällande barnkonventionen?
- Har utbildning/kompetenshöjande insatser genomförts om konventionen och dess tillämpning?
- Har kommunstyrelsen följt och analyserat aktuell statistik om barns levnadsvillkor och situation i kommunen?
- Har kommunstyrelsen följt upp och utvärderat arbetet med barnkonventionen?

1.3. Revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:725)
- Lag (2018:1197) om Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter
- Nationell strategi för att stärka barnets rättigheter

1.4. Avgränsning

Granskingen avgränsas till att omfatta kommunstyrelsens styrning och ledning på området, dvs kommunstyrelsens samordnade roll över kommunens strategiska arbete inom granskningsområdet.

1.5. Metod

Metoden har bestått av intervjuer och dokumentgranskning.

Vi har genomfört intervjuer med funktionschefen för funktionen utveckling, utredare inom funktionen utveckling, funktionschefen för verksamhetsstöd tillika kommunövergripande barnrättssamordnare, verksamhetsutvecklare med fokus på barn och ungas delaktighet tillika samordnare och sekreterare för ungdomsrådet, ungdomsrådets ordförande och kommunstyrelsens ordförande.

Vi har tagit del av och granskat relevanta, centrala styrande dokument och genomförda uppföljningar, bland annat kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2020-2022, årsredovisning för år 2019 och välfärdsbokslut för år 2019.

Rapporten har varit föremål för sakgranskning av de intervjuade.

2. Utgångspunkter

2.1. Organisation

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen i uppdrag att leda och samordna allt arbete i kommunen och ta ett helhetsansvar för kommunens ekonomi. Kommunstyrelsen i Härryda kommun är också verksamhetsnämnd för samhällsbyggnadsfrågor och för frågor som inte ligger under någon annan nämnds ansvarsområde så som hållbarhetsfrågor, folkhälsa, näringsliv, fastighet, krisledning och arbetsgivarfrågor. Underställt kommunstyrelsen finns ett ungdomsråd som består av förtroendevalda ledamöter och ungdomsrepresentanter. Rådet fungerar som ett forum för dialog mellan unga och beslutsfattare.

Utöver kommunstyrelsen finns sedan år 2019 ytterligare en verksamhetsnämnd, välfärdsnämnden. Välfärdsnämnden ansvarar för frågor som rör utbildning, socialtjänst, kultur och fritid. Förändringen av den politiska organisationen vid årsskiftet 2018/2019 har, enligt uppgifter från kommunen, inneburit mycket arbete. Det har varit av stor vikt att säkerställa att organisationen fungerar.

Härryda kommuns tjänsteorganisation består sedan 1999 av en sammanhållen förvaltning som är indelad i tre sektorer med fokus på kärnverksamheten (utbildning, kultur och fritid, socialtjänst, samhällsbyggnad), en sektor för stöd (teknik och förvaltningsstöd) samt tre centrala stabsfunktioner (ekonomi, personal och utveckling).

Den centrala utvecklingsfunktionen består av fem enheter som leds av funktionschefen för utveckling. En enhet inom funktionen består av kompetenser inom folkhälsa och hållbar utveckling som leder och samordnar det kommunövergripande arbetet med Agenda 2030. Utvecklingsfunktionen består även av en kanslienhet som bland annat arbetar med ärendehanteringsprocesser.

Inom sektorn för utbildning, kultur och fritid finns en funktion för verksamhetsstöd som består en funktionschef, enhetschef och elva verksamhetsutvecklare. Tidigare fanns en central folkhälsoenhet i kommunen. När folkhälsoenheten upplöstes flyttades de strategiska kompetenserna främst till den centrala utvecklingsfunktionen men två utvecklare, varav en har särskilt fokus på barns och ungas delaktighet, tillhör numera funktionen för verksamhetsstöd.

En kommunövergripande barnrättsamordnare har inrättats i Härryda kommun under våren 2020 av förvaltningsledningen. Barnrättsamordnaren är en strategisk samordningsroll med uppgift att driva barnrättsfrågan i hela kommunorganisationen. Rollen initierades och innehas av funktionschefen för verksamhetsstöd inom sektorn för utbildning, kultur och fritid. Samordnarrollen ingår som en del i hennes ordinarie uppdrag. Enligt uppdragsbeskrivningen är syftet med rollen att med utgångspunkt i barnkonventionen säkra att alla som arbetar i kommunen känner till barnets rättigheter och tar dessa i beaktande i sitt arbete. I detta ingår bland annat att samordna och ge stöd i barnrättsfrågor till kommunala lednings- och arbetsgrupper, att omvärldsbevaka och utarbeta styrdokument inom området. Förvaltningsledningen lämnar uppdrag till barnrättsamordnaren som leder och samordnar arbetet.

Barnrättsamordnaren planerar att bilda ett nätverk med representanter från varje sektor i syfte att utbyta erfarenheter och i samverkan utveckla kommunens barnrättsarbete.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Kommunstyrelsens analys och styrning för ett barnrättsperspektiv

---

Revisionsfråga 1: Har kommunstyrelsen gjort någon analys och vidtagit åtgärder för att förbereda sig inför att barnkonventionen blir lag?

Revisionsfråga 2: Innefattar kommunens centrala styrdokument ett barnrättsperspektiv?

3.1.1. Iakttagelser

Analys och åtgärder

Kommunstyrelsen har inte fattat beslut om att genomföra en analys av kommunens nuläge utifrån barnkonventionens krav. Kommunstyrelsen har inte behandlat barnkonventionen som ett särskilt ärende under år 2019 och år 2020.

Kommunfullmäktiges presidium tog del av en presentation om nuläget gällande barnkonventionen i Härryda kommun i februari 2020. Presentationen beskrev den nya barnrättslagen och att kommunen behöver utveckla och säkerställa ett barnrättsarbete grundat i barnkonventionen. Det beskrevs även vilka åtgärder som vidtagits på kommunövergripande nivå i Härryda kommun.

Åtgärder som vi noterat vidtagits för att stärka barnrättsarbetet på kommunövergripande nivå och som presenterats för kommunfullmäktiges presidium är:

- att förvaltningsledningen under våren 2020 fattat beslut om att inrätta en funktion som barnrättsamordnare,
- att frivilliga ungdomar utsetts till barnrättsambassadörer och fått utbildning om barnkonventionen,
- att kansliet ser över hur styrdokument ska utformas för att tillgodose barnrättsperspektivet,
- att samtliga 150 chefer har fått utbildning i barnkonventionen vid en obligatorisk chefskonferens i november 2019,
- att förslag på utbildning för förtroendevalda diskuterats med kommunfullmäktiges presidium och planerades in under året. Utbildningarna har blivit framflyttade tills vidare på grund av Covid -19,
- att tidigare forum för dialog, ungdomsforum, utvecklats till ett ungdomsråd under år 2019.

Den åtgärd som kommunstyrelsen har fattat beslut om gäller instruktion till ungdomsrådet. Övriga åtgärder ovan har genomförts inom tjänsteorganisationen eller inom annan nämnds område.

Ytterligare förberedande arbete har skett inom välfärdsnämndens verksamheter. Som exempel genomför sektorn för utbildning, kultur och fritid tillsammans med sektorn för socialtjänst ett projekt med namnet "Tidiga samordnade insatser". Syftet med projektet är att öka kvaliteten i samverkan

mellan olika kommunala och regionala aktörer genom att implementera ett arbetssätt med SIP, samordnad individuell plan, samt att förbereda verksamheterna inför att barnkonventionen skulle bli svensk lag.

Härryda kommun och Svenska kyrkan uppmärksammade att FN:s barnkonvention blev lag med en filmgala, Freja, i januari 2020. Elever i årskurs nio hade möjligheten att delta i en filmtävling där de själva fick berätta om sina upplevelser av att vara ung just nu. Filmgalan kommer anordnas också 2021, med temat makt.

Barnrättssamordnaren och två verksamhetsutvecklare har under hösten 2020 bokat tid i alla sektorsledningarna, för att informera kring barnrätt och barnrättssamordnarens uppdrag. Vid besökstillfället har sektorsledningarna fått i uppdrag att fortsätta arbetet med barnrättsfrågan inom sin sektor utifrån sin sektors utmaningar. Stödmaterial från SKR för arbetet har tillhandahållits av barnrättssamordnaren. Under våren 2021 planerar barnrättssamordnaren komma tillbaka till sektorsledningarna för att följa upp arbetet.

Förvaltningsledningen fick, enligt intervjuer, en första information om att barnkonventionen blir lag i september 2019. Förvaltningsledningen har därefter behandlat frågan 28 januari 2020 samt 31 mars 2020 för ställningstaganden kring hur arbetet ska hanteras i kommunen.

De intervjuade är tydliga med att arbetet är i ett uppstartsskede och att de dessutom har fått göra omprioriteringar under våren på grund av Covid-19. Konsekvenser av detta har bland annat varit att översynen av styrdokument och planerade utbildningar flyttas fram.

Barnrättsperspektiv i centrala styrdokument

Härryda kommun har upprättat två centrala verksamhetsplaner med budget, en för kommunstyrelsen och en för välfärdsnämnden. Kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2020-2022 inkluderar de övergripande verksamhetsmålen för kommunorganisationen. Ett verksamhetsmål som rör barn är målet att alla elever efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning har tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier. Enligt verksamhetsplanen är arbetet med Agenda 2030 prioriterat, vilket även inkluderar social hållbarhet och därmed arbete med ungas psykiska hälsa och ohälsa. Verksamhetsplanen nämner inte specifikt barnrättsperspektivet eller barnkonventionen. Det finns inte heller ett mål med ett bredare fokus på barns levnadsvillkor. Vi kan även notera att resursfördelningen och budgetposter inte har analyserats utifrån dess påverkan på barn.

Härryda kommun har för närvarande inget övergripande styrdokument som sätter riktningen för arbetet med barnkonventionens rättigheter. Det pågår ett arbete inom den centrala utvecklingsfunktionen, kansliet, att ta fram ett övergripande styrdokument inom området liksom att se över hur övriga styrdokument ska utformas för att tillgodose ett barnrättsperspektiv. Arbetet planerades först att genomföras under år 2020, men på grund av pandemin har det skett omprioriteringar av funktionens arbete. En omvärldsanalys av hur andra kommuner har utformat sina styrdokument har genomförts. Barnrättssamordnaren har enligt sin uppdragsbeskrivning i uppgift att utarbeta planer och rutiner för barnrättsarbetet, och planerar för detta under kommande år.

Ett centralt strategiskt styrdokument är Strategisk plan för Agenda 2030 2.0. Kommunfullmäktige antog planen i sin första version i juni 2019 och den andra versionen i december 2019 med intentionen att planen ska uppdateras årligen. Strategisk plan för Agenda 2030 innehåller principer för kommunens arbete med social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. En av de fyra prioriterade insatsområdena rör vikten av att unga får ett ökat inflytande i arbetet för en hållbar utveckling. Det anges att förvaltningen ska skapa förutsättningar att omsätta ungas engagemang till handling. Eftersom styrdokumentet rör hållbarhet, är argument till ungas inflytande att unga är viktiga aktörer som bärare av ett framtidsperspektiv. Perspektivet att barnet är rättighetsbärare betonas inte i detta sammanhang. Det uttrycks oavsett en tydlig ambition att unga ska göras delaktiga och få inflytande. Utvecklingsfunktionen leder och samordnar arbetet med Agenda 2030 och involverar kommunens övriga verksamheter i arbetet.

3.1.2. Bedömning

Revisionsfråga 1: Har kommunstyrelsen gjort någon analys och vidtagit åtgärder för att förbereda sig inför att barnkonventionen blir lag?

Vi bedömer att revisionsfrågan delvis är uppfylld.

Det är positivt att det har uppmärksammats att barnkonventionen blivit lag och att kommunfullmäktige tagit del av en presentation av barnrättsarbetet och vidtagna åtgärder. Kommunstyrelsen har däremot inte efterfrågat eller tagit del av en dokumenterat nulägesanalys och fattat beslut om inriktning på barnrättsarbetet. Barnrättsarbetet är en kommunövergripande angelägenhet och vi vill betona att det är kommunstyrelsen som har det operativa ansvaret att leda och samordna kommunens arbete.

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att utveckla forumet för dialog mellan beslutsfattare och unga till ett formellt ungdomsråd. Fler åtgärder har också vidtagits inom förvaltningen. Det är positivt att en barnrättssamordnare inrättats och att arbete sker för att stärka såväl kunskapen om barnkonventionen som att utveckla strukturer och styrdokument för att tillgodose ett barnrättsperspektiv.

Det finns således ett barnrättsarbete i kommunen som är i uppstartsfasen. Vi bedömer dock att kommunstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning har förberett inför lagens ikraftträdande. För att barnrättsperspektivet ska bidra till varaktiga resultat krävs att det är en del av kommunstyrelsens ordinarie processer för styrning och ledning.

Revisionsfråga 2: Innefattar kommunens centrala styrdokument ett barnrättsperspektiv?

Vi bedömer revisionsfrågan som ej uppfylld.

Sammantaget bedömer vi att de nuvarande centrala styrdokumenterna, så som verksamhetsplan och budget, inte är utformade för att styra mot att ett barnrättsperspektiv ska genomsyra kommunens arbete. Barns rättigheter är inte synliggjorda och att det saknas mål för barns levnadsvillkor och för barnrättsarbetet. Det ska samtidigt lyftas att de centrala styrdokumenterna inkluderar områden som rör barn. I strategin för Agenda 2030 finns också en koppling till vissa av barns rättigheter, även om den inte är explicit. Det är positivt att strategin för Agenda 2030 har som ett prioriterat område att barn ska komma till tals, vilket är en central princip enligt barnkonventionen. Det är också positivt att det finns ett pågående arbete vid utvecklingsfunktionen att se över styrdokumenterna utifrån ett barnrättsperspektiv samt ett pågående uppdrag hos barnrättsamordnaren att upprätta rutiner och planer för barnrättsarbetet.

3.2. Former för barnets bästa och barnets rätt att uttrycka sin mening

---

Revisionsfråga 3: Finns former för hur barnets bästa tillvaratas i arbets- och beslutsprocesser?

Revisionsfråga 4: Finns former för dialog och inflytande för barn och ungdomar i beslutsprocesser?

3.2.1. Iakttagelser

Former för att ta tillvara barnets bästa

Vi kan notera att systematisk prövning av barns bästa i övergripande processer och nämnd- och styrelsebeslut inte skett. En uppdatering av handboken för ärendehantering pågår för närvarande, och beräknas vara klar i januari 2021. I den kommer stöd för prövningar av barnets bästa att ingå. Vi har tagit del av ett utkast av stödet som ger vägledande frågor för hur barns bästa kan bedömas inför beslut som rör barn. Kansliet har börjat utbilda handläggare och chefer i sektorerna i ärendehantering, där bedömning av barnets bästa ingår. Det pågår även en översyn av mallarna för tjänsteskrivelser. Tidigare har mallarna för tjänsteskrivelser, enligt intervjuer, inkluderat skrivningar om barnets bästa. De obligatoriska punkterna att fylla i konsekvenser för barn togs bort med anledning av att de inte medförde ett önskvärt resultat i praktiken, utan främst blev en formalia.

Former för dialog och inflytande

Sedan år 2010 har kommunen haft ett forum för dialog mellan unga och beslutsfattare. Det första forumet kallades Ungdomsforum. Ungdomsforum var, enligt dess instruktion från kommunstyrelsen, ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för ungdomar i åldersgruppen 13-19 år.

Under år 2019 omformades ungdomsforum till ett ungdomsråd i syfte att ytterligare stärka ungdomars möjligheter till dialog och påverkan. Förändringen beslutades om vid en översyn av samtliga råd och forum i samband med den nya politiska organisationen som trädde i kraft vid årsskiftet 2018/2019. Enligt intervjuer fanns även ett behov av ett omtag kring vilka frågor som ungdomsforumet i praktiken behandlade. Det blev, enligt intervjuer, främst specifika skolfrågor bland de unga och partipolitik bland de förtroendevalda. Ett exempel på hur ungas möjlighet att komma till tals stärkts genom ungdomsrådet, är att ordförande för forumet numera är en ungdomsrepresentant.

Ungdomsrådet ska fungera som ett forum för dialog mellan unga och beslutsfattare i kommunala frågor. Ungdomsrådet är underställt kommunstyrelsen och kan, enligt sin instruktion från kommunstyrelsen, fungera som ett referensorgan i frågor som berör barn och unga inom kommunstyrelsens och välfärdsnämndens ansvarsområde.

Ungdomsrådet är sammansatt av förtroendevalda och ungdomsrepresentanter. I rådet ingår tre kommunalråd samt en företrädare för varje politiskt parti. Ungdomsrepresentanterna utses av gymnasieskolan (rätt att utse tolv ledamöter) och av varje högstadieskola (rätt att utse två ledamöter var från antingen årkurs 8 eller årskurs 9). Utöver det kan ungdomsrådet utse ledamöter som bor i kommunen men går i gymnasieskola utanför kommunen. Ungdomsrådet leds av en ordförande och posten innehas av en ungdomsrepresentant. En av kommunens verksamhetsutvecklare utgör samordnare och sekreterare för rådet.

Inför uppstarten av ungdomsrådet år 2019 har ungdomsrepresentanterna fått en utbildning i hur kommunen fungerar. Sektor för utbildning, kultur och fritid har förtydligat kedjan med klassråd, elevråd och ungdomsråd så att frågor hamnar i rätt forum. Satsningen på de formella inflytandefrågorna uppges i intervjuer ha skett för att stärka barns rätt till dialog och delaktighet, liksom för att stärka likvärdigheten i dessa frågor mellan skolorna. Varje år erbjuder kommunen elevrådsutbild-

ningar för högstadieskolor och elevskyddsutbildningar. Verksamhetsutvecklaren med fokus på barn och unga har också, tillsammans med rektorer, tagit fram stödmaterial för att tydliggöra demokratiuppdraget i skolorna på ett likvärdigt sätt.

Ungdomsrådet sammanträder minst två gånger per halvår. Före sammanträden sker förmöten med ordföranden, övriga ungdomsrepresentanter, samordnaren för ungdomsrådet samt en fritidsledare. Under förmötena diskuteras vilka frågor som ungdomsrepresentanterna vill lyfta på kommande sammanträde och vilka ärenden som är aktuella i välfärdsnämnden och kommunstyrelsen. Protokollen från sammanträdena är tillgängliga på Härryda kommuns hemsida. De intervjuade upplever att det är tydligare än tidigare att ungdomsrådet ska behandla övergripande, kommunala frågor. Enligt intervjuer är det dock en bit kvar till jämlikhet i dialogen mellan förtroendevalda och ungdomsrepresentanter.

Frågor som rådet behandlat har bland annat rört trygghet på offentliga platser, diskriminering och psykisk ohälsa. Enligt intervjuer lyfte ungdomsrepresentanterna tidigt vikten av att kommunen arbetar för att förebygga och minska droganvändningen bland unga. Kommunen kommer, enligt intervjuer, delvis som en konsekvens av detta tillsätta en tjänst med fokus på det drogforebyggande arbete.

Enligt intervjuer kan ungdomsrepresentanter påverka vilka frågor som lyfts i ungdomsrådet och dess arbetssätt, men i intervjuer lyfts även att det är svårt att i stort se var ungdomsrådet kommer in i ordinarie arbets- och beslutsprocesser i kommunen. Ungdomsrepresentanterna har enligt önskemål fått en dragnig om hur budgetprocessen fungerar. Vi kan samtidigt notera att dialogen inte tydligt är sammankopplad med beslutsprocesser och beslutsfattandet. Det är ett pågående utvecklingsarbete tillsammans mellan de unga och kommunen att hitta bra former för detta. Kommunen har infört en ny styrmodell där årshjul och upplägg ses över, vilket innebär att alla rådets påverkansformer just nu ses över.

Själva formen och arbetssättet för rådet utvärderas och utvecklas kontinuerligt. Utifrån ungdomsrepresentanternas önskemål har det redan skett justeringar. Tidigare var sammanträdena uppdelade mellan elever vid grundskolan och gymnasieskolan (också utifrån ungas önskemål), men nu har rådet valt att ha gemensamma sammanträden med alla ledamöter.

Enligt intervjuer önskar ungdomsrepresentanterna fler remisser och samarbeten. Än så länge har få aktörer använt rådet som remissinstans. Samhällsbyggnadssektorn har påbörjat en process gällande översiktsplanen. Det pågår även förberedelser för att genomföra en workshop, framtidsverkstad, för att involvera ungdomsrådet i framtagnandet av ett hållbarhetsstrategiskt program i kommunen.

Det finns enligt intervjuer en positiv förväntan på vad ungdomsrådet ska kunna åstadkomma både hos ungdomsrepresentanterna själva och hos kommunen. Det betonas i intervjuer att det är viktigt att gemensamt i kommunorganisationen ta ungas förväntan på dialog och reellt inflytande på allvar, för att kunna behålla engagemanget hos de unga. Det ställer krav på ett tydligt sammanhang för ungdomsrådet i kommunens övergripande strukturer och arbetsprocesser, till exempel rutiner för när ungdomsrådet bör inkluderas och hur återkoppling ska ske.

Enligt uppgifter från förvaltningen finns en lång tradition av systematisk dialog med olika grupper i kommunen. I samband med den nya politiska organisationen har behov uppstått av översyn och uppdatering av arbetsformer, rollfördelning och styrdokument bland annat när det gäller dialogarbetet. Det pågår för närvarande ett arbete med detta. Vi kan notera att det i nuläget inte finns styrdokument som övergripande sätter riktningen för arbetet med dialog och delaktighet.

Ungdomsrådet ska enligt förvaltningen, ses som ett komplement till de övriga verktyg och kanaler som används för att göra barn och unga delaktiga i arbets- och beslutsprocesser. Barn och unga har kontinuerligt gjorts delaktiga i övergripande projekt och andra förfaranden som påverkar kommunens styrning.

Barn och unga har inkluderats i framtagandet av visionen för Härryda kommun. Visionen antogs under 2019 och pekar ut riktningen för kommunens utveckling och ska utgöra en grund för förvaltningens prioriteringar och beslut. Över hälften av underlaget som inkom för att utforma visionen kom från barn och unga.

Elever i årskurs 8 och 9 har under år 2019 och år 2020 redovisat förslag på hur företag kan utveckla sitt arbete med hållbar utveckling inom projektet "Tillsammans för Agenda 2030". Ett annat exempel på ungas delaktighet är "Ung & hållbar", en digital temadag i oktober år 2020 med ca 300 skolelever om hållbarhet för att få del av ungas förslag om hållbarhetsarbetet inför politiskt beslut om hållbarhetsstrategiskt program. Det har även genomförts ett samarbete mellan gymnasiet och centrumutvecklaren för åtgärder i den fysiska miljön i Mölnlycke utifrån ungas idéer. Unga har även tillsammans med konstnärer arbetat med konst i det offentliga rummet.

Uppföljningen av LUPP-enkäten, som beskrivs mer om i avsnitt 3.4, inkluderar också ungas delaktighet vid analyser av resultatet. Det förs även diskussioner på hur kommunen kan öka tillgängligheten för barn och unga att använda kommunens befintliga kanaler för att tycka till, så som att lämna medborgarförslag, liksom att skapa nya kanaler för att inhämta barn och ungas åsikter.

3.2.2. Bedömning

Revisionsfråga 3: Finns former för hur barnets bästa tillvaratas i arbets- och beslutsprocesser?

Vi bedömer att revisionsfrågan delvis är uppfylld.

Det finns i nuläget inte arbetssätt för att systematiskt ta tillvara barnets bästa i kommunstyrelsens arbets- och beslutsprocesser. Former, ett metodstöd, är framtaget. Den kommer inkluderas i handboken för ärendehantering när den är klar i januari 2021. Det sker för närvarande utbildning av handläggare och chefer i ärendeprocessen, inklusive barnrättsperspektiv inför beslut. Det finns således ett pågående arbete för att stärka former för barnets bästa att tillvaratas i arbets- och beslutsprocesser.

Revisionsfråga 4: Finns former för dialog och inflytande för barn och ungdomar i beslutsprocesser?

Vi bedömer att revisionsfrågan är uppfylld.

Vi bedömer att kommunen sedan en lång tid tillbaka arbetat för att stärka barn och ungas möjlighet till dialog och inflytande. Vi har tagit del av ett flertal exempel där barn och ungas inkluderats i kommunens arbets- och beslutsprocesser. Enligt vår bedömning är barn och ungas delaktighet är en prioriterad fråga i Härryda kommun. Det är positivt att kommunen utvecklat forumet för dialog mellan beslutsfattare och unga, numera ungdomsrådet, för att ytterligare stärka möjligheten till påverkan. Det är även positivt att ungdomsrepresentanter, förtroendevalda och tjänstepersoner tillsammans formar forumet. Vi kan se exempel på att ungdomsrepresentanternas önskemål har beaktats på sätt som rör formen för sammanträden och vilka frågor som hanteras. Genom ungdomsrådet bedömer vi att de unga fått större möjligheter att göra sina röster hörda genom att de kontinuerligt för en dialog med beslutsfattare.

Samtidigt kvarstår en utmaning att tydligare koppla ungdomsrådet till beslutsprocesser liksom dess plats i den kommunövergripande strukturen som dess roll som remissinstans. Detta ser vi som ett långsiktigt utvecklingsområde för ungdomsrådet, även om kommunens barn och unga också genom andra former inkluderas i beslutsprocesser. Det är viktigt att förtroendevalda och medarbetare kontinuerligt får kunskap om inflytandefrågor för unga för att utveckla bemötandet och hur ungas synpunkter kan beaktas. Vi vill därmed uppmanra kommunstyrelsen att fortsätta att utveckla sin goda grund för dialog och inflytande för barn och unga.

3.3. Kompetenshöjande insatser om barnkonventionen

Revisionsfråga 5: Har kommunstyrelsen kännedom om kunskapsnivån i kommunorganisationen gällande barnkonventionen?

Revisionsfråga 6: Har utbildning/kompetenshöjande insatser genomförts om konventionen och dess tillämpning?

3.3.1. Iakttagelser

Härryda kommun har anordnat kompetenshöjande insatser för kommunens chefer, medarbetare och för barn och unga.

En utbildning på runt två timmar om barnkonventionen har genomförts i november 2019 i samband med en obligatorisk chefskonferens för kommunens 150 chefer. Barnrättssamordnaren och två verksamhetsutvecklare har också bokat tider i alla sektorsledningar, runt 30-40 minuter, för att informera kring barnrätt och barnrättssamordnarens uppdrag. Inom verksamheterna har det även genomförts kompetenshöjande insatser. Sektorn för utbildning, kultur och fritid har bland annat arbetat med att höja personalens kompetens på barnrättsområdet under år 2019.

En satsning för att stärka kunskapen om barn och ungas rätt sker även med hjälp av kommunens barnrättsambassadörer. Barnrättsambassadörerna består av frivilliga ungdomar, främst gymnasieungdomar, som genomgått en utbildning om barnkonventionen under sommaren 2019. Barnrättsambassadörernas uppdrag är att informera om barnkonventionen till barn och invånare i Härryda kommun. Under 2019 var det många som anmälde intresse och runt 15-17 ungdomar utbildades. Under hösten 2020 finns runt en tredjedel av barnrättsambassadörerna kvar. Barnrättsambassadörerna samordnas av en fritidsledare och har som mål att träffas en gång i månaden. De har bland annat tagit fram en presentation och quiz om barnkonventionen som kan användas vid information för elever.

De förtroendevalda har inte utbildats i barnkonventionen under 2018 eller 2019. Den centrala utvecklingsfunktionen planerade att anordna utbildning om barnkonventionen för samtliga förtroendevalda under våren 2020. Utbildningarna har fick dock flyttas fram tills vidare med anledningen av Covid-19 pandemin. I nuläget är det oklart när utbildningarna kan genomföras, och det förs diskussioner om de kan ske digitalt istället för fysiskt. Efter det första steget med utbildningar till förtroendevalda är planen, enligt uppgifter från förvaltningen, att varje nämnd ska ta ställning till vilka ytterligare insatser som behövs inom respektive nämnd och dess verksamhetsområde, och att kommunstyrelsen ska beakta det övergripande perspektivet utifrån KS helhetsansvar.

Kommunstyrelsens har i nuläget inte genomfört någon kartläggning av kunskapsläget i kommunorganisationen eller på annat sätt behandlat frågan om behov av utbildning. En dialog mellan kommunstyrelsens ordförande och centrala tjänstepersoner i frågan förs dock, enligt intervjuer. Enligt förvaltningen är det inte brukligt i Härryda kommun att göra kartläggningar om kunskapsläget i enskilda frågor. Förvaltningen har bedömt att ett behov finns av ökad kunskap inom barnkonventionen vilket föranlett de genomförda och planerade utbildningssatsningarna.

3.3.2. Bedömning

Revisionsfråga 5: Har kommunstyrelsen kännedom om kunskapsnivån i kommunorganisationen gällande barnkonventionen?

Vi bedömer att revisionsfrågan inte är uppfylld.

Vi grundar bedömningen på att kommunstyrelsen inte har behandlat frågan om utbildning i barnkonventionen. Vi vill samtidigt lyfta det skett bedömningar av behov av utbildning i tjänsteorganisationen som lett till kompetenshöjande insatser.

Revisionsfråga 6: Har utbildning/kompetenshöjande insatser genomförts om konventionen och dess tillämpning?

Vi bedömer att revisionsfrågan delvis är uppfylld.

Det är positivt att Härryda kommun har involverat och tagit till vara på ungas engagemang för att stärka kunskapen hos barn och unga gällande deras rättigheter genom att inrätta en grupp barnrättsambassadörer. Det är även positivt att barnrättsambassadörerna är en pågående, långvarig insats. Vi konstaterar även att det genomförts kompetenshöjande insatser för samtliga chefer och vissa funktioner. Vi bedömer dock att det saknas en plan kring kontinuerliga utbildningsinsatser. Vi grundar också bedömningen på att förtroendevalda inte har fått utbildning i barnkonventionen under de senaste åren. Vi vill samtidigt framhålla det positiva i planerna att utbilda samtliga förtroendevalda, och har förståelse för att planerna fått förändras under år 2020 till följd av pandemin.

3.4. Uppföljning och utvärdering av arbetet med barnkonventionen

---

Revisionsfråga 7: Har kommunstyrelsen följt och analyserat aktuell statistik om barns levnadsvillkor och situation i kommunen?

Revisionsfråga 8: Har kommunstyrelsen följt upp och utvärderat arbetet med barnkonventionen?

3.4.1. Iakttagelser

Härryda kommun gör ett välfärdsbokslut runt vart fjärde år, senaste välfärdsbokslutet är för år 2019. Genom välfärdsbokslutet ska hälsoutvecklingen i Härryda kommun synliggöras liksom hälsans fördelning i befolkningen. Syftet är att skapa en nulägesbild som ger ett underlag för verksamhetsplanering och resursfördelning. I välfärdsbokslutet för 2019 är varje avsnitt kopplat till de nationella målområdena för folkhälsa och de globala målen i Agenda 2030.

Välfärdsbokslutet inkluderar statistik och analys av levnadsvillkor och situationer för barn och unga inom områdena delaktighet och inflytande, goda uppväxtvillkor och levnadsvanor. Inom avsnittet för goda uppväxtvillkor synliggörs barn som lever i ekonomisk utsatthet, barns medlemskap i föreningar, upplevelsen av hälsa och trygghet. Som exempel på slutsatser från välfärdsbokslutet tydliggörs skillnader mellan grupper i kommunen, som i vilka orter som elever i åk 8 känner sig mest respektive minst trygga och skillnader i upplevelsen av att kunna föra fram sina åsikter till beslutsfattare. Statistiken har även ett genusperspektiv. Det konstateras bland annat att flickor i mindre utsträckning än pojkar känner förtroende för vuxna.

Välfärdsbokslutet har behandlats av kommunstyrelsen i juni 2020. Syftet med välfärdsbokslutet är att det ska bidra till fortsatt dialog, analys och prioritering i kommande verksamhetsplanering och resursfördelning. Enligt uppgifter från förvaltningen används bokslutet i sektorernas planering och genomförande av insatser, t ex Kultur och fritids satsning för att nå ut till kommundelar med lågt deltagande i förenings- och kulturliv, insatser inom folkhälsoområdet som riktas särskilt mot grupper och områden utifrån vad som framkommit i boksluten och skolhälsovårdens insatser som särskilt beaktar flickors psykiska ohälsa.

Statistiken i välfärdsbokslutet är bland annat hämtad från Lupp-enkäten (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) som genomförs av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) tillsammans med Härryda kommun. I Lupp-enkäten svarar elever i årskurs 8 och år 2 på gymnasiet

på frågor som rör livssituation och värderingar. Lupp-enkäten genomförs var tredje år i Härryda kommun. Den genomförs just nu, under hösten 2020, i kommunen. Enkätens resultat förväntas vara sammanställd under våren 2021. Former för återrapportering är ännu inte satta, men enligt intervjuer kommer troligtvis såväl välfärdsnämnden som kommunstyrelsen få en återrapportering av resultatet. Ett av Lupp-enkätens syften är att fungera som ett dialogverktyg. I intervjuer framkommer därför att sektorn för utbildning, kultur och fritid har planer på att utarbeta en arbetsmodell för att föra en dialog med unga om resultaten för att få en djupare förståelse samt att se över hur kommunen kan arbeta för att skapa en positiv förändring utifrån de utvecklingsområden som Lupp-enkäten visar på.

Kommunstyrelsen följer vissa nyckeltal som rör barn och unga i den ordinarie mål- och verksamhetsuppföljningen. I årsredovisningen för verksamhetsåret 2019 redovisas vissa nyckeltal som rör barn och unga. Dessa nyckeltal rör bland annat skolresultat, elevernas nöjdhet med skolan som helhet, ungas deltagande i idrottsföreningar och musik- och kulturskola och aktivitetstillfällen i bibliotek. I årsredovisningens avsnitt för välfärdsnämndens verksamhetsredovisning anges bland annat att sektorn för utbildning, kultur och fritid arbetat med att höja personalens kompetens på barnrättsområdet inför att barnkonventionen blivit lag. Det beskrivs även att ett ungdomsråd och en grupp barnrättsambassadörer har tillsatts.

Kommunstyrelsen har inte behandlat ärenden som rör specifikt uppföljning av arbetet med barnkonventionen och har heller inte utvärderat barnrättsarbetet och dess effekter.

3.4.2. Bedömning

Revisionsfråga 7: Har kommunstyrelsen följt och analyserat aktuell statistik om barns levnadsvillkor och situation i kommunen?

Vi bedömer revisionsfrågan som uppfylld.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har följt aktuell statistik som rör barns situation, bland annat genom Lupp-enkäten och analys av statistik i välfärdsbokslutet. Kommunstyrelsen följer också vissa indikatorer som ingår i den ordinarie verksamhetsuppföljningen. Det är positivt att bokslutet används i sektorernas planering och genomförande av insatser. Vi vill betona vikten av att statistiken även fortsättningsvis utgör underlag för beslut, inklusive nämndbeslut och kommunstyrelsens beslut.

Revisionsfråga 8: Har kommunstyrelsen följt upp och utvärderat arbetet med barnkonventionen?

Vi bedömer revisionsfrågan som ej uppfylld.

Kommunstyrelsen har inte följt upp och utvärderat arbetet med barnkonventionen under de senaste åren. Kommunstyrelsen bör framöver inkludera barnrättsperspektivet i sin struktur med avstämningar som sker för att fullgöra sin uppsiktsplikt. Vi kan också notera att budgeten inte utvärderats utifrån dess påverkan för olika grupper av barn. Kommunstyrelsen bör också utvärdera vilka effekter arbetet har för att förverkliga barns rättigheter.

Vi har förståelse för att kommunen inte har hunnit följa upp barnkonventionen utifrån det faktum att den blivit lag, eftersom lagen trädde i kraft i januari 2020. Vi har också förståelse för att kommunen fått göra omprioriteringar under året på grund av krisledningen kopplat till det kritiska läget som pandemin medfört. Vi vill samtidigt betona att det inte är ett nytt ansvar för kommunstyrelsen från år 2020 att implementera barnkonventionen och därmed följa upp barnrättsarbetet. Sveriges kommuner har haft ett ansvar att implementera barnkonventionen sedan dess ratificering år 1990 med olika nationella vägledningar som stöd, t.ex. Strategi för att stärka barnets rättigheter, som riksdagen antog år 2010. Under 2016 lämnade barnrättighetsutredningen förslag på att göra barnkonventionen till lag år 2018. Regeringen föreslog år 2017 att göra barnkonventionen till lag år 2020 istället för att ge myndigheter mer tid till förberedelse, vilket riksdagen godkände år 2018. Utifrån det faktum att kommunens ansvar att arbeta med barnkonventionen sträcker sig längre tillbaka än januari 2020, har vi även valt att granska om uppföljning skett även år 2018 och 2019.

Revisionell bedömning

Efter genomgång av samtliga revisionsfrågor gör vi den samlade bedömningen att kommunstyrelsens ledning, styrning och uppföljning *inte helt* är ändamålsenlig utifrån ett barnrättsperspektiv.

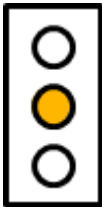
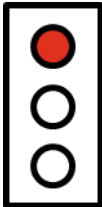
Vår bedömning är att det saknats ett tydligt helhetsgrepp från kommunstyrelsen i sin ledning, styrning och uppföljning för att säkerställa att kommunen uppfyller barnkonventionens krav i praktiken. För närvarande saknas till exempel en tydlig styrning och inriktning för barnrättsarbetet i centrala styrdokument. Barnets bästa har heller inte systematiskt prövats, men implementering av ett barnrättsperspektiv i beslutsprocesser pågår.

Härryda kommun har under flera år prioriterat barn och ungas möjlighet till dialog och inflytande. Det är positivt att kommunen vidtagit vissa åtgärder för att implementera barns rättigheter så som att utveckla forum för dialog, inrättat barnrättsambassadörer och en barnrättsamordnare. Kommunen har även genomfört utbildningar för chefer och medarbetare, planerat för ytterligare utbildningar liksom följt upp barns och ungas levnadsvillkor. Vi kan samtidigt konstatera att kommunstyrelsen inte har följt upp de åtgärder inom barnrättsarbetet som drivits i tjänsteorganisationen. Det saknas en röd tråd i kommunstyrelsens styrning, från inriktning till uppföljning utifrån ett barnrättsperspektiv.

Barnkonventionen är en kommunövergripande angelägenhet. För att anpassa kommunernas verksamheter efter barnkonventionen behöver hela styrkedjan involveras, inklusive kommunstyrelsen.

Den revisionella bedömningen grundar sig på nedanstående revisionsfrågor.

3.5. Bedömningar mot revisionsfråga

Revisionsfrågor	Kommentar	
Revisionsfråga 1 Har kommunstyrelsen gjort någon analys och vidtagit åtgärder för att förbereda sig inför att barnkonventionen blir lag?	Delvis Uppfyllt Kommunstyrelsen inte har gjort någon dokumenterad analys för att förbereda sig inför att barnkonventionen blivit lag. Vissa åtgärder har vidtagits.	
Revisionsfråga 2 Innefattar kommunens centrala styrdokument ett barnrättsperspektiv?	Ej Uppfyllt Sammantaget bedömer vi att de centrala styrdokument, till exempel verksamhetsplan och budget, inte är utformade för att styra mot att ett barnrättsperspektiv ska genomsyra kommunens arbete. Det är positivt att strategin för agenda 2030 betonar viken att öka barns delaktighet och inflytande, vilket är en central princip enligt barnkonventionen.	

Revisionsfråga 3

Finns former för hur barnets bästa tillvaratas i arbets- och beslutsprocesser?

Delvis Uppfyllt

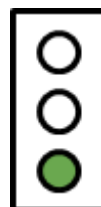
Det finns i nuläget inte arbetssätt för att systematiskt ta tillvara barnets bästa i kommunstyrelsens arbets- och beslutsprocesser. Former, ett metodstöd, är framtaget. Den kommer inkluderas i handboken för ärendehantering när den är klar i januari 2021. Det sker för närvarande utbildning av handläggare och chefer i ärendeprocessen, inklusive barnrättsperspektiv inför beslut. Det finns således ett pågående arbete för att stärka former för barnets bästa att tillvaratas i arbets- och beslutsprocesser.

Revisionsfråga 4

Finns former för dialog och inflytande för barn och ungdomar i beslutsprocesser?

Uppfyllt

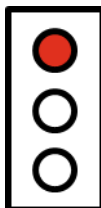
Vi anser att det är positivt att barn och ungas delaktighet har prioriterats under flera år, och varit en del av såväl övergripande projekt som framtagandet av program och andra övergripande förfaranden. Det är även positivt att ett formellt forum för dialog, ungdomsrådet, där unga och beslutsfattare möts finns och kontinuerligt utvecklas. För närvarande kvarstår en utmaning att tydligare koppla forumet till beslutsprocesser.

Revisionsfråga 5

Har kommunstyrelsen kännedom om kunskapsnivån i kommunorganisationen gällande barnkonventionen?

Ej Uppfyllt

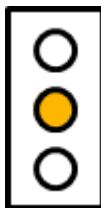
Vi grundar bedömningen på att kommunstyrelsens inte har behandlat frågan om utbildning i barnkonventionen. Vi vill samtidigt lyfta att det är positivt att tjänsteorganisationen genomfört kompetensutvecklingsinsatser utifrån ett bedömt behov av dessa.

Revisionsfråga 6

Har utbildning/ kompetenshöjande insatser genomförts om konventionen och dess tillämpning?

Delvis Uppfyllt

Det är genomförts kompetenshöjande insatser för chefer och vissa funktioner. Det är positivt att Härryda kommun har involverat och tagit till vara på ungas engagemang för att stärka kunskapen hos barn och unga gäl-

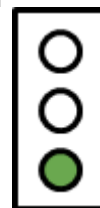
lande deras rättigheter genom att inrätta en grupp barnrättsambassadörer. Förtroendevalda har inte utbildats de senaste åren. Planer på att utbilda samtliga förtroendevalda under år 2020 har dock funnits, som av förståeliga skäl fått ställas in på grund av pandemin. Vi bedömer att det saknas en plan kring kontinuerliga utbildningsinsatser.

Revisionsfråga 7

Har kommunstyrelsen följt och analyserat aktuell statistik om barns levnadsvillkor och situation i kommunen?

Uppfyllt

Vi bedömer att kommunstyrelsen har följt aktuell statistik som rör barns situation, bland annat genom Lupp-enkäten, den ordinarie verksamhetsuppföljningen och analys av statistik i välfärdsbokslutet.

Revisionsfråga 8

Har kommunstyrelsen följt upp och utvärderat arbetet med barnkonventionen?

Ej Uppfyllt

Kommunstyrelsen har inte följt upp och utvärderat arbetet med barnkonventionen under de senaste åren. Kommunstyrelsen bör framöver inkludera barnrättsperspektivet i sin struktur med avstämningar för att fullgöra sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelsen bör fokusera på att utvärdera vilka effekter arbetet har för att förverkliga barns rättigheter.

3.6. Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Inkludera ett tydligt barnrättsperspektiv i centrala styrdokument,
- Säkerställa former för bedömning av barnets bästa, såsom stöd för barnkonsekvensanalyser, i kommunens beslutsprocesser,
- Fortsätta utveckla former för barns och ungas rätt till delaktighet och tydligare koppla ungdomsrådet till beslutsprocesser,
- Upprätta en kompetensutvecklingsplan utifrån en analys av behov och vilka funktioner, inklusive förtroendevalda, som bör utbildas i barnkonventionen.
- Systematiskt följa upp och utvärdera barnrättsarbetet och dess effekter.

2020-12-07

Fredrik Carlsson

Anna Olsson Lindén

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Härryda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-04-23. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.